

Eroin (doğalgaz) Bağımlısı Enerji...

Lütfü KIRAYOĞLU

1996 yılının 3 Kasım günü akşamı, Susurlukta bir kamyon lüks bir Mercedes otomobile çarptığında ortalığa yayılan silahlar, cesetler ve ilişkiler yetmişli yılların sonlarındaki cinayetlerden, doksanlı yılların ortalarına kadar uzanan cinayetler serisini projektorlerin önüne seriyordu. Son 25 yıllık siyasi tarihimizdeki en kirlili sayfa tamamen açığa çıkmamış olsa bile kamu vicdanı bu olayı sadece cinayetleri ile değil, esas olarak siyasetle iç içe geçmiş çetelerin ülkede nasıl bir eroin ekonomisi oluşturdukları noktasında mahkum etti.

Siyaseti de arkasına alan bu çete bertaraf ettiği uyuşturucu kaçakçıları yok ettikten sonra uluslararası eroin pazarını ele geçiremeyince "malı" iç pazara yönlendirerek gençlerimizi korkunç bir tuzağa düşürmüşlerdi. Şimdilerde televizyonlarda acılı ana babaların feryatlarını içimiz burkularak izliyoruz.

2001 yılının Ocak ayında da yolsuzluk buzdağına çarpan devlet gemisi ortaya BEYAZ ENERJİ skandalının saçılmasına neden oldu. Bakanların, bakan eskilerinin, büyük bürokratların, dev enerji şirketlerinin adlarının geçtiği Cumhuriyet tarihinin bu en büyük yolsuzluğu da doğalgaza bağımlı enerji sektörünün iğrenç ilişkilerini göz önüne çıkardı. (Aslında bu ilişkileri EMO yıllardır haykırıyordu.) Susurlukçular eroin pazarını ele geçirmek için neler yaptılar, beyaz enerji sanıkları da enerji pazarını ele geçirmek için aynısını yapmışlardı.

Susurluk sonucunda nasıl eroin bağımlısı gençler yaratıldı ise, BEYAZ ENERJİ YOLSUZLUĞU sonu-

cunda Doğalgaza bağımlı sanayi ve enerji sektörü yaratılmıştı. Belki de bu yüzdendir ki BEYAZ ENERJİ savcılarını BEYAZ ZEHİR'den örnek alarak ironik bir şekilde olaya BEYAZ ENERJİ adını verdiler. Aslında her iki bağımlılık da emperyalizme bağımlılığın doğal sonucu idi ki pek çok kişinin görmek istemediği de bu gerçektir...

Kriz Tuzağı

1970'li yıllarda yaşanan enerji krizi sırasında nükleer santral pazarlama peşinde koşanlar bunu ekonomik kriz nedeniyle başaramayınca(!) bir süre pusuda beklediler, 1978 yılından itibaren yaşanan enerji kesintilerinin kamuoyunda yarattığı tepki karşısında bir süre için hidrolik kaynakların yapımına önem verildi ve seksenli yılların ortasında darboğaz aşılıarak enerjide rahatlatma sağlandı. Ancak 1986 yılından itibaren Genel Bütçeden DSİ bütçesine, dolayısı ile hidrolik kaynaklara ayrılan pay sistemli olarak aşağı çekildi. DSİ bütçesinin Genel Bütçeye oranı 1986 ve öncesinde yüzde yedinin altına inmezken bu oran 2000 yılına gelindiğinde yüzde ikinin altına indirildi. Bu ödeneğin büyük kısmı da DSİ'nin diğer harcama kalemlerine gitti.

Yine aynı yıllarda çevresel kaygılar nedeni arkasına saklanarak kömüre dayalı termik santraller ihmal edildi. Ve 1995 yılına gelindiğinde enerji sıkıntısı kapıda görüldü. Bu yıldan itibaren işbaşına gelen bütün iktidarlar kapıdaki karanlıktan bahsetmelerine rağmen akılcı hiçbir yatırıma gitmediler. İşte tam bu sırada bir yandan nükleerciler boy gösterirken diğer yandan da

doğalgazcılar santral siparişlerini almaya başlamışlardı bile. Doğalgaz santralını pazarlayanlar çok cazip avantajlar sayıyordu.

- *Yapım süresi çok kısa idi*
- *Kuruluş maliyeti düşüktü*
- *Üretim maliyeti düşüktü*
- *Temizdi*
- *Tüketim bölgelerinde kurulabilirdi. Vs vs*

Bunların tamamı doğru olsa bile ki doğru değil, çok önemli bir gerçek gözlerden gizleniyordu... DOĞALGAZ DIŞABAĞIMLI BİR ENERJİ KAYNAĞI İDİ... Üstelik yapılan bunca santrale yetecek kadar doğalgaz yoktu. BOTAŞ eski Genel Müdürü ve ANAP Kocaeli eski Milletvekili Hayrettin Uzun "Olmayan gaz santral yapıyorlar" diye bağıra bağıra öldü..

İşte tam bu sırada devreye MAVİ AKIMCILAR girdi. Beyaz Enerji operasyonu ardından ortaya çıkan ilişkilerin varlığı 12 Eylülcü demokrasi havarilerini yaygaraları arasında kayboldu.

Aslında Beyaz Enerji incelendiğinde operasyonun ardındaki medya bağlantılı enerji şirketleri, onların kirlili ilişkileri, RTÜK Yasasını aşma çabaları ve hepsinden önemlisi Tahkim Yasalarının bu büyük yolsuzlukla mücadelenin önünde nasıl engel oluşturduğunu gözler önüne serecektir.

"Karanlık geliyor" şantajı sonucunda 2000 yılı sonu itibarı ile Türkiye Kurulu Gücünün yüzde 29'u birincil kaynak açısından doğalgaz olmuştur. Yine 2000 yılı itibarı ile üretilen 125 Milyar KWh enerjinin 50 Milyar KWh'ı yani yüzde 40'ı doğalgaza dayalıdır. Yani ülke tam anlamıyla doğalgaz bağımlısı olmuştur. Tıpkı eroin bağımlıları gibi artık veremeyeceği hiçbir taviz yoktur (Malum

Enerji Bakanının Türkmenistan Cumhurbaşkanı'nın makamında nasıl azarlandığını hatırlayınız).

Doğalgaz bağımlılığı o noktalara gelmiştir ki elektrik birim fiyatları doğalgaza paralel artışlar göstermiştir.

Doğalgaz fiyatlarına halkın tepki göstermesi nedeniyle artışın durması üzerine uzun yıllardır ilk kez 3 aydan buyana elektrik enerjisi birim fiyatlarına zam gelmemiştir. Doğalgaz santral cenneti haline gelen Bursa'daki otoprodüktör şirketi sahipleri Eylül ayında elektrik fiyatlarındaki %6,5'lük ağır zam karşısında ellerini oğuştururken, daha sonraki 2 ayda bu kez elektrik fiyatlarının doğalgaz karşısındaki nisbeten az artışı karşısında isyan etmişlerdir(!)

Daha 1 ay önce Enerji Bakanı Türkiye'deki Elektrik fiyatının ABD'den daha pahalı olduğunu itiraf etmiş-

tir. Küçük Amerika olma peşinde koşanlar şimdi kimi kime şikayet ediyorlar.

Otoprodüktör yutturmacası ile enerji fiyatlarını yükseltenler ve Yı'ciler (Yap İşletciler) hem devletin hem halkın hem de sanayicinin kanını emmişler en küçük doğalgaz krizinde de karanlık şantajı ile yine kendi çözümlerini dayatmışlardır. Şimdi doğalgazcılar ellerinde çantaları kapı kapı dolaşıp paket santral pazarlamaktadırlar. Şimdi geldikleri nokta birkaç fabrikanın bulunduğu sanayi bölgeleri ile birkaç bloklu apartman sitelerine santral pazarlamaktır.

Yine Bursa'da 13 Otoprodüktör bu işi öyle bir noktaya taşımıştır ki hileli ortaklık anlaşmaları sonucu TEDAŞ'ın büyük müşterilerini kapmışlar ve neticede birkaç yüz büyük müşteri ile Bursa'da tüketilen enerjinin yarısından fazlasını

satar hale gelirken TEDAŞ do-kuzyüzünü aşkın küçük müşteri ile uğraşmaktadır.

Tam bir kısırdöngü başlamıştır. Enerji fiyatlarındaki artışın nedeni olan doğalgaza dayalı enerjinin yarattığı sorunları çözmek için başvurulmuş çare yine doğalgaza dayalı enerji...

Tıpkı eroin krizine girenlerin kurtulmak(!) için bir doz eroin daha almaları gibi.....

ÇÖZÜM: Bağımsız, onurlu politikaları enerji alanına da taşıyarak, yerli, yenilenebilir, temiz kaynaklara dayalı enerji üretimine önem vermek, kayıp ve kaçakları en aza indireyecek gerçekçi tedbirler almak enerji tasarrufuna önem verirken teknoloji transferinde eski ve verimsiz makinalar yerine az enerji kullanan teknolojiyi tercih etmek en önemlisi bu konuda sesini yükselten ülke aydınlarına kulak vermekten geçmektedir....

ALİ YİĞİT ve FEYYAZ İKİZ'e Plaket Verildi...

Odamızda uzun yıllar çeşitli kademelerde görev yapan ve son olarak 36. ve 37. dönemlerde Yönetim Kurulu Başkanı olan Sayın Ali Yiğit ve Oda Müdürlüğü görevinden ayrılan Feyyaz İkiz için 4 Mayıs 2002 tarihinde bir yemek düzenlendi.

Düzenlenen geceye TMMOB ve bağlı odaların yöneticileri ile, değişik demokratik kitle örgütlerinden arkadaşları katıldılar. Gecede TMMOB Başkanı Kaya Güvenç ve ÖDP Genel Başkanı Sayın Ufuk Uras, Ali Yiğit'e bir teşekkür plaketi sundular. Geceye katılmayan Feyyaz İkiz'in plaketi Kemal Ulusaler kabul etti.